

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Iwona Biedroń (spr.)
Sędzia SA:	Aleksandra Marszałek
Sędzia SA:	Adam Jewgraf

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **B. F.**

przeciwko: **1) Przedsiębiorstwu Budowlano-Uslugowemu (...) S.A.**
w B., 2) Spółce (...) Spółka z o.o. w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 27 grudnia 2012 r. sygn. akt VI GC 173/12

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

W dniu 2.11.2012 r. Sąd Okręgowy w Opolu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (sygn. akt VI GNc 249/12) zobowiązując pozwanych Przedsiębiorstwo Budowlano-Uslugowe (...) SA w B. oraz Spółkę (...) spółkę z o.o. w W. do zapłaty solidarnie na rzecz powódki B. F. kwoty 1.078.504,47 zł z odsetkami i kosztami procesu.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany Spółka (...) spółka z o.o. w W. wniosła o uchylenie zabezpieczenia na podstawie art. 742 § 1 k.p.c. z uwagi na naruszenie art 485 k.p.c. ewentualnie o uchylenie skutków dokonanego zabezpieczenia przy jednoczesnym zobowiązaniu powódki do niedokonywania dalszych zabezpieczeń ewentualnie o ograniczenie zabezpieczenia do kwoty 1,00 zł.

Z kolei strona pozwana Przedsiębiorstwo Budowlano-Uslugowe (...) SA w B. w zarzutach od nakazu zapłaty domagała się ograniczenia wykonania nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia na podstawie art 492 § 2 k.p.c. z uwagi na charakter zgłoszonych zarzutów i wysokość kwoty podlegającej zabezpieczeniu. Następnie pozwana wniosła o uchylenie nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia podnosząc, że brak podstaw do wydania nakazu zapłaty wobec jednego z pozwanych solidarnie przesądza o niemożliwości wydania tego nakazu także względem drugiego z pozwanych.

Sąd Okręgowy w Opolu postanowieniem z dnia 27 grudnia 2012 r. uchylił nakaz zapłaty jako tytuł zabezpieczenia wobec obu pozwanych, uznając, że brak podstawy do wydania nakazu zapłaty w stosunku do Spółki (...) spółki z o.o. w W., przesądził o niemożliwości wydania nakazu także wobec pozwanego Przedsiębiorstwa Budowlano-Usługowego (...) SA w B., co uzasadniało uchylenie wobec obu pozwanych nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia w oparciu o art. 742 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódka zaskarżając je w całości, zarzuciła naruszenie art. 492§ 2 k.p.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia względnie jego zmianę poprzez oddalenie wniosku pozwanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew zarzutom zażalenia Sąd Okręgowy nie naruszył art. 492 § 2 k.p.c. wydając zaskarżone orzeczenie. Konsekwencją wydania nakazu zapłaty jest powstanie z mocy ustawy tytułu zabezpieczenia co wynika wprost z art. 492 § 2 k.p.c. Pozwany nie ma możliwości kwestionowania powstania tego tytułu zabezpieczającego w podobny sposób, jak przy zwykłych tytułach zabezpieczających, gdzie istnieje możliwość złożenia zażalenia (art. 741 k.p.c.). Jednak z racji odesłania w § 2 art. 492 k.p.c. do odpowiedniego stosowania przepisów art. 742 k.p.c. pozwany może domagać się uchylenia nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczającego według zasad określonych w tym przepisie. W tym zakresie Sąd Apelacyjny podziela pogląd wyrażony w doktrynie (zob. D. Zawistowski w: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod redakcją H. Doleckiego i T. Wiśniewskiego, 2010, tom III, str. 694) dopuszczający możliwość uchylenia nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia.

Pozostaje do rozważenia, czy podstawą domagania się uchylenia nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia mogą być zarzuty dotyczące niedopuszczalności wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Artykuł 742 § 1 k.p.c. zezwala na uchylenie zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia. Odpadnięcie lub zmiana przyczyny zabezpieczenia zachodzić będzie z reguły wówczas, gdy po udzieleniu zabezpieczenia przestały być aktualne przesłanki decydujące o udzieleniu zabezpieczenia, w szczególności gdy zabezpieczone roszczenie przestało być wiarygodne lub ustał interes prawny uprawnionego w udzieleniu zabezpieczenia. W sytuacji, gdy tytułem zabezpieczenia jest nakaz zapłaty, przy wydawaniu nakazu nie podlegają badaniu przesłanki dopuszczalności zabezpieczenia o jakich mowa

w art. 730¹ k.p.c., pozwany nie może też jak już wyżej wskazano kwestionować tytułu zabezpieczenia w drodze zażalenia. W tej sytuacji odwołując się do względów celowościowych, za dopuszczalną uznać należy wykładnię art. 742 § 1 k.p.c. prowadzącą do wniosku, że możliwość odpowiedniego zastosowania tego przepisu przewidziana w art. 492 § 2 k.p.c. oznacza uprawnienie do badania także zasadności wydanego nakazu zapłaty pod kątem jego zgodności z przepisem art. 485 k.p.c.

Należy podkreślić, że art. 742 § 1 k.p.c. co do zasady reguluje sytuację, gdy samo postanowienie o zabezpieczeniu nie budziło wątpliwości co do zasadności bądź wątpliwości te zostały zweryfikowane w drodze postępowania zażaleniowego.

Sąd wykładnia tego przepisu trafnie odwołuje się do okoliczności jakie miały miejsce już po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu. W sytuacji gdy pozwany nie ma możliwości złożenia zażalenia na wydanie nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia, dopuścić należy możliwość zakwestionowania przez niego wydania nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia w trybie art. 742 § 1 k.p.c., z odwołaniem się do wskazanej w tym przepisie przesłanki jaką jest odpadnięcie przyczyny zabezpieczenia. Nie ma uzasadnionych przyczyn, aby nakaz zapłaty wydany z oczywistym naruszeniem prawa był niepodważalnym co do zasady tytułem zabezpieczenia, w sytuacji gdy art. 742 § 1 k.p.c. dopuszcza możliwość jego uchylenia. Zauważyć też trzeba, że postępowanie w przedmiocie uchylenia nakazu

zapłaty jako tytułu zabezpieczenia poprzedzone jest rozprawą, na której strony mogą przedstawić swoje stanowiska, a zatem przewidziane zostały stosowne gwarancje procesowe dla ochrony także interesów wierzyciela.

Przechodząc do oceny kwestii dopuszczalności wydania nakazu zapłaty wobec pozwanego Spółki (...) spółki z o.o. w W., podzielić należy stanowisko

Sądu Okręgowego o braku przewidzianych w art. 485 k.p.c. podstaw do wydania nakazu zapłaty. W swoim zażaleniu powódka nie przedstawiła żadnych argumentów pozwalających na odmienną ocenę. Brak podstaw do wydania nakazu zapłaty wobec jednego ze współuczestników materialnych przesądza o braku podstaw do wydania nakazu zapłaty także względem drugiego z pozwanych. W konsekwencji uznać należy, że nie zostało skutecznie podważone stanowisko Sądu Okręgowego, który

w oparciu o art. 742 § 1 k.p.c. w zw. z art. 492 § 2 k.p.c. wydał zaskarżone postanowienie.

Mając powyższe na uwadze należało zażalenie powódki jako pozbawione uzasadnionych podstaw oddalić w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

MW